

תשובה 1

א. לפי שאלה 3.19 בעמ' 91 בכרך "תורת הקבוצות": כמספר הדרכים לסדר 8 עצמים שונים בשורה. לפי "קומבינטוריקה", בראש עמ' 23, מספר זה הוא $8! = 40,320$.

ב. כמספר הדרכים לבחור 3 מתוך 8 עצמים שונים, ללא חזרות וללא חשיבות לסדר:

$$\binom{8}{3} = \frac{8!}{3!5!} = \frac{8 \cdot 7 \cdot 6}{3 \cdot 2 \cdot 1} = 56$$

ג. ב.ה.כ. (בלי הגבלת כלליות) נניח ש- $B = \{1, 2, 3\}$.

בחירת פונקציה מ- B הזו ל- A שקולה לבחירת סדרה של 3 איברים מתוך A (מדוע?).

פונקציה מ- B ל- A היא חד-חד-ערכית אם כל איברי הסדרה המתאימה שונים זה מזה.

לכן מספר הפונקציות החד-חד-ערכיות של B ל- A הוא כמספר הדרכים לבחור 3 מתוך 8 עצמים שונים, ללא חזרות ועם חשיבות לסדר: $8 \cdot 7 \cdot 6 = 336$.

ד. $8^3 = 512$: ר' "קומבינטוריקה" שאלה 1.32 בעמ' 17.

ה. $\frac{8!}{(3!)^2 \cdot 2! \cdot 2!} = 280$. הסבר למכנה: חילקנו בסידורים הפנימיים בכל אחת מהמחלקות, וכן

בהחלפה בין שתי המחלקות בגודל 3. ראו שאלה 2.28 בעמ' 37 בספר (הנוסחה השניה בשאלה - ר' ההסבר עבורה בעמ' 157) ושאלה 2.29 באותם עמודים.

תשובה 2

א. $\frac{10!}{4!3!2!} = 12,600$: ר' שאלה 2.41 בעמ' 43 בספר, והדיון הכללי שבעקבותיה.

ב. אם שתי הספרות הללו חייבות להופיע צמודות, נתייחס אליהן כאל תו בודד.

בנוסף, מכיון שהן זהות, אין משמעות להחלפת הסדר בין שתי ההופעות של 2.

יש לנו אפוא 9 תווים, מ- 4 סוגים שונים, כשהכמויות מהסוגים השונים הן: $4+3+1+1$.

מכאן, בדומה לגמרי לסעיף הקודם, מספר הסידורים הוא $\frac{9!}{4!3!} = 2,520$.

ג. נוריד מתוצאת הסעיף הקודם את הסידורים בהם מופיע הרצף 333. אם מופיע הרצף 333, נראה אותו כתו בודד. בהנחה שגם 22 מופיע, יש לנו 7 תוים שונים, מהם 4 זהים ועוד 3 שונים.

לכן מספר הסידורים בהם מופיע הרצף 22 ומופיע גם 333 הוא: $\frac{7!}{4!} = 210$.

מספר הסידורים בהם מופיע הרצף 22 ולא מופיע 333 הוא אפוא: $2,520 - 210 = 2,310$.

תשובה 3

א. מדובר בבחירה של 10 עצמים מתוך 3 סוגים, כאשר עצמים מאותו סוג נחשבים זהים

(עמ' 49 בספר). מספר האפשרויות לכך הוא $D(3,10) = \binom{12}{2} = 66$.

ב. עלינו להוריד מתוצאת הסעיף הקודם את הבחירות שאינן אפשרויות כעת עקב הגבלת מספר הכדורים:

כל הכדורים אדומים (אפשרות אחת), 9 כדורים אדומים (2 אפשרויות לכדור הנותר),
כל הכדורים סגולים (אפשרות אחת), 9 כדורים סגולים (2 אפשרויות לכדור הנותר),
כל הכדורים לבנים (אפשרות אחת), 9 כדורים לבנים (2 אפשרויות לכדור הנותר),
8 כדורים לבנים (3 אפשרויות לשני הכדורים הנותרים: אדום-אדום, סגול-סגול, אדום-סגול).
סך האפשרויות הפסולות: 12.
מכאן, מספר הדרכים המותרות: $66 - 12 = 54$.

ג. אם כל צבע צריך להיבחר לפחות פעם אחת, נקח כדור אחד מכל צבע.
נותר לנו לבחור 7 כדורים מתוך 7 אדומים, 7 סגולים, 6 לבנים.
החישוב דומה לסעיפים א, ב, כאשר הפעם יש רק אפשרות אחת פסולה: בחירת 7 כדורים לבנים.
מספר הדרכים: $D(3,7) - 1 = 35$.

תשובה 4

א. לפי הדיון בסעיף 2.4 בספר (ר' בפרט תחתית עמוד 49 מקרה מספר 2),

מספר הפתרונות למשוואה זו הוא $D(5,24) = \binom{5+24-1}{4} = 20,475$.

ב. לכל $1 \leq i \leq 5$, נסמן $x_i = 2y_i$. נציב זאת במשוואה הנתונה בשאלה ונחלק אותה ב-2.

נקבל כי מספר פתרונות המשוואה הנתונה בטבעיים זוגיים הוא כמספר פתרונות המשוואה

$$y_1 + y_2 + \dots + y_5 = 12 \quad \text{כאשר } y_i \text{ טבעיים כלשהם!}$$

$$D(5,12) = \binom{5+12-1}{4} = 1,820 \quad \text{מספר הפתרונות הוא}$$

ג. ראשית עלינו לבחור מיהו המשתנה שיקבל ערך זוגי, מבין המשתנים $x_1, \dots, x_5$.

יש 5 אפשרויות, ומוכן שבכל אחת מהן נקבל אותו מספר פתרונות למשוואה.

נניח אפוא ש- x_1 הוא הזוגי, ונכפול את התוצאה שנקבל ב-5.

$$\text{נסמן } x_1 = 2y_1, \text{ ועבור } 2 \leq i \leq 5 \text{ נסמן } x_i = 2y_i + 1.$$

נקבל כי מספר פתרונות המשוואה הנתונה באילוצים הנתונים בשאלה הוא כמספר פתרונות

$$\text{המשוואה } 2y_1 + 2y_2 + \dots + 2y_5 + 4 = 24 \quad \text{כאשר } y_i \text{ טבעיים כלשהם.}$$

$$\text{לאחר סידור נקבל } y_1 + y_2 + \dots + y_5 = 10.$$

מספר פתרונות משוואה זו בטבעיים הוא, בדומה לסעיף הקודם,

$$D(5,10) = \binom{5+10-1}{4} = 1,001.$$

כאמור בתחילת הפתרון, עלינו לכפול זאת ב-5. התשובה הסופית היא 5,005.

איתי הראבן